

[Kai Moltke.]

undersøgelse vil virkelig være en saglig indsats, for kendsgerningen er jo netop, at hvor man fra Nationalbankens side indløser obligationer og aktier fra skibskreditfonden, dér vil følgen være, at ordningen udstrækkes til rederierne, idet betalingsfristerne forskyder sig med måneder og rederierne f. eks. kan bruge disse kreditydelser til en gunstig rente til at bestille skibe på udenlandske værfter.

Hvis hr. Niels Helveg Petersen vil dybere til bunds i og gribe ind over for disse ting, er der et andet felt, jeg vil anbefale ham at studere samtidig, nemlig ydelser og afskrivningsregler vedrørende coasterbyggeri, ganske særlig til de såkaldte kommanditselskaber, lukkede selskaber, hvor man indbetaler et mindre beløb og får afskrivninger på større beløb. Det er noget, vi kan tale om; men i princippet tør den radikale ordfører altså ikke afvise, at visse industrier i visse situationer har brug for en begunstiget stilling.

Dernæst må jeg sige, at jeg blev temmelig rørt over, at statsministeren bevægede sig et skridt fremad, hvor det drejede sig om fondsdannelser. Statsministeren afslørede her i debatten, at han kunne tænke sig en fond som en overbygning af folkepensionen, og at midlerne i denne fond skulle anvendes til at støtte obligationsmarkedet. Nu er jeg lidt betænkelig ved, at sociale fondsdannelser anvendes som grundlag for finansiering af noget helt andet, for de er klart tænkt som en del af en social ordening og må derfor sigte på hurtigst mulig indtjening for at løse de sociale opgaver. På den måde får vi allerede inden for apparatet interessekonflikten. Derfor er jeg ikke sikker på, at man, hvis man skal have fondsdannelser, skal sige: væk med postbanken, for guds skyld ingen investeringsbank, vi misbruger ganske simpelt i stedet de sociale institutioner, som faktisk står med tvedelte interesser. Jeg er ikke helt sikker på, om statsministeren ikke skulle studere disse problemers indre sammenhæng og indre modsætninger en lille smule mere.

Et andet spørgsmål er — og dér er vi straks inde på obligationshistorien — om det nu er klogt, at nye fonds bliver sat til på et overfyldt marked at købe obligationer ind eventuelt til en lav kurs og derigennem

en høj rente, altså afløse det, som brød sammen for Nationalbanken? Ville det ikke være klogere at se lidt på skibskreditfonden med alle dens fejltagelser og misbrug og konkludere, at hvis man i stedet for indløste en del af obligationerne, først og fremmest i de sociale selskaber, til pari, ville man løse to opgaver: lette trykket på obligationsmarkedet og samtidig nedbringe lejen og udgifterne, som alligevel til syvende og sidst for en væsentlig dels vedkommende udredes af staten gennem boligsikringen. Der må koordinering til mellem disse to felter; ellers kører man løbsk, ellers giver man for lidt med den ene hånd for at være nødt til at give meget med den anden hånd. Der må være sammenhæng mellem disse to hold statslige udgifter.

Det tredje spørgsmål, jeg skal komme ind på, er bankernes stilling. Jeg forstod, at der opstod en direkte uvilje imod den socialdemokratiske ordfører, hr. Per Hækkerup, fordi han under meget moderate former kom ind på bankernes rolle og stilling i samfundet. Både venstres og de konservatives ordfører mobiliserede deres forargelse, idet de næsten beskyldte hr. Per Hækkerup for at tilhøre de yderliggående venstresocialister her i tinget — den anklage betragter jeg som uretfærdig. Jeg må bare gøre opmærksom på to ting, som jeg vil bede de to borgerlige ordførere overveje. Hvad er det, som under den høje diskonto gør stillingen særlig ejendommelig for bankernes vedkommende? Det er, at Nationalbanken ved at diktere diskontoen og lægge loft over indlånsrenten placerer bankerne i en særdeles gunstig situation. Der er så at sige en samfundsdikteret højere indtægt for bankerne af deres rente af udlån. Man kunne jo overveje, om ikke samfundet skulle have del i en sådan indtægt, som samfundet faktisk gennem sit diktat har skabt. Det er den ene side af sagen; jeg tror, hverken hr. Henry Christensen eller hr. Haunstrup Clemmensen tilstrækkeligt tænker over dette statsmonopol på høj rente, som den høje diskonto medfører i nuværende øjeblik. Den anden ting er noget, vi har talt om her i tinget, men foreløbig ikke er kommet ud af stedet med. Vi har jo ikke nogen almindelig bankudvikling. Vi har en ekspansion fra storbankernes side, som tenderer mod et udlånsmonopol for storbankerne. Vi har før i